

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΡΟΔΟ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ

ΔΟΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	6291
----------------------	------

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΖΟΑΝΑΚΗΣ ΚΛΕΟΝΙΚΗΣ

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΡΟΔΟ
ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΖΟΑΝΑΚΗΣ ΚΛΕΟΝΙΚΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ: Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΡΟΔΟ
ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: σελίδες 1- 6

- 1)Σύντομη ιστορική αναδρομή
- 2)τουριστικό προϊόν (κλίμα, αξιοθέατα)
- 3)υποδομές (συγκοινωνία, ξενοδοχεία)
- 4) διαφήμιση και προβολή

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ σελίδες 7 - 14

Αναγράφεται σε πίνακες η εξέλιξη του ξενοδοχειακού δυναμικού κατά τάξη και αριθμό κλινών και η κατανομή κατά περιοχή. Ακολουθεί ιστορική αναδρομή της εξελίξεως , του δυναμικού.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ-ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ
ΑΦΙΞΕΙΣ- ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ σελίδες 15- 21

Αναγραφή σε πίνακες 1)οι αφίξεις-διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών 2)αφίξεις κατά εθνικότητα καθώς και γραφήματα αφίξεων και διανυκτερεύσεων από το 1950 έως το 2001 , ακολουθεί ανάλυση των πινάκων και των γραφημάτων.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΡΟΔΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Σελίδες 22- 32

- 1) Αδυναμίες ελληνικού τουρισμού γενικά
- 2) Νέες μορφές τουρισμού που μπορούν να διαμορφωθούν στη Ρόδο (χειμερινός, ιαματικός, αθλητικός, μαθητικός, συνεδριακός , θαλάσσιος και τρίτης ηλικίας)

ΕΠΙΛΟΓΟΣ : σελίδες 33-34

Τάσεις του τουρισμού για τα επόμενα χρόνια

ΣΗΜΕΙΩΣΗ : Όλα τα στοιχεία που περιέχονται στους πίνακες είναι από το 1950 έως και το 2001.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Πίνδαρος σε μια ωδή του λέει ότι ο Ήλιος απουσίαζε κατά τη μοιρασιά του κόσμου μεταξύ των θεών , όντας πιστός στην καθημερινή του μετακίνηση . «Αδικήθηκε» επομένως , και για να ικανοποιηθεί του αναγνωρίστηκε η κυριότητα σε ένα νησί , το οποίο , όπως αυτός είχε διαπιστώσει από εκεί ψηλά , ήταν πανέμορφο ! Στη συνέχεια του μύθου , ο Ήλιος εγκαταστάθηκε στο νησί , στο οποίο έδωσε το όνομα της αγαπημένης του , της Ρόδου.

Η παραπάνω εκδοχή δεν είναι η μοναδική...

Όποια και αν είναι η «αλήθεια», ο Ήλιος λούζει πάντα τη Ρόδο με τις ακτίνες του , ενώ όλες αυτές οι μυθοπλασίες δεν κάνουν τίποτα άλλο παρά να εμπλουτίζουν τον αρχαιολογικό – άρα και τουριστικό – πλούτο της Ρόδου.

Πριν περίπου 2410 χρόνια οι Ρόδιοι αποφασίζουν να συνενώσουν τις τρεις αρχαίες πολιτείες τους , την Κάμιρο , την Ιαλυσό και τη Λίνδο , που μέχρι τότε ήταν πόλεις- κράτη ανεξάρτητες και που η πρώτη τους αρχή χάνεται στα βάθη της προϊστορίας . Η νέα πόλη , η Ρόδος θεμελιώνεται στο βορειότερο άκρο του νησιού . Σχεδιάζεται και οργανώνεται ο χώρος της από το μεγάλο πολεοδόμο Ιππόδαμο. Από τότε μέχρι και σήμερα αυτή η πόλη και το νησί της Ρόδου δεν έπαψε να ζεί.

Το νησί της Ρόδου γνώρισε πολλούς κατακτητές . Πιο πρόσφατοι , κατά τον 20ό αιώνα , οι Ιταλοί για 30 περίπου χρόνια. Παλαιότερα , μεταξύ των περιόδων ανεξαρτησίας , παρεμβάλλονται οι Τούρκοι , οι Άραβες , οι Σταυροφόροι , οι Βενετοί , οι Πέρσες , οι Αθηναίοι.

Σε όλο αυτό το χρονικό διάστημα, η Ρόδος έχει να επιδείξει πλούσια εμπορική δράση – κάποτε μάλιστα επέβαλε στον ελληνικό χώρο το δικό της ναυτικό δίκαιο!

Ταυτόχρονα , στο νησί χωροθετείται ένα από τα επτά θαύματα της αρχαιότητας (ο Κολοσσός της Ρόδου) , αλλά και σε αυτό έζησε ένας από τους επτά σοφούς της αρχαιότητας (ο ποιητής και τύραννος της Λίνδου Κλεόβουλος)

Στις 7 Μαρτίου 1948 η Ρόδος μαζί με τα άλλα Δωδεκάνησα ενσωματώθηκαν στο ελληνικό κράτος . Πρέπει πάντως να σημειωθεί με έμφαση ότι τα , περισσότερα από 30 χρόνια , ιταλικής κατοχής έχουν αφήσει έντονη τη σφραγίδα τους στη σημερινή Ρόδο . Και για να περιοριστούμε μόνο σε ότι έχει σχέση με το τουρισμό , πρέπει να πούμε ότι στη Ρόδο είχαν ανακαλύψει το διεθνή τουρισμό πολύ πριν από την υπόλοιπη Ελλάδα .

Πράγματι , οι Ιταλοί από τη δεκαετία του '20 , εκτός από τη δημιουργία σύγχρονων συνοικιών και διοικητικών κτιρίων , και εκτός από τα έργα οδοποιίας και τη βελτίωση του λιμανιού , είχαν διαφημίσει τους αρχαιολογικούς χώρους και τις φυσικές καλλονές της Ρόδου και είχαν κατασκευάσει μεγάλα ξενοδοχεία .

Είχαν λάβει επομένως ουσιαστικά μέτρα τόνωσης της τουριστικής ζήτησης , γεγονός που συνέχισε να καλλιεργεί το μεταπολεμικό (φτωχό) ελληνικό κράτος , προωθώντας ένα αυτοτελές τουριστικό προφίλ για το νησί .

Στη Ρόδο λοιπόν είχαν γίνει όλες οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για τη σημερινή τουριστική άνθηση. Δεν είναι όμως μακρινή η εποχή κατά την οποία η οικονομία της Ρόδου βασιζόταν στην αγροτική παραγωγή , τη ναυτιλία , την αλιεία και τη σπογγαλιεία .Αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η τουριστική ανάπτυξη περιόρισε τις υπόλοιπες δραστηριότητες , αλλά δεν τις εξαφάνισε τελείως .Αυτοί οι τομείς δεν είναι αποφασιστικοί για την οικονομία της Ρόδου , αλλά η διατήρησή τους επιτρέπει την ύπαρξη ισορροπίας μεταξύ των δραστηριοτήτων και την αποφυγή μιας «μονοκαλλιέργειας» που να στρέφεται μόνο στον τουρισμό.

Το 2001 το τουριστικό εργατικό δυναμικό ήταν :

4000 άτομα αυτοαπασχολούμενοι – επιχειρηματίες

1500 άτομα υπάλληλοι γραφείων σε τουριστικές επιχειρήσεις

10500 άτομα απασχολούμενοι στα ξενοδοχεία (εποχιακοί εργαζόμενοι)

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ

ΡΟΔΟΣ : νησί του νομού Δωδεκανήσου . Είναι το μεγαλύτερο σε έκταση (1398 τ.χλμ.) και πληθυσμό (100.000 κατοίκους περίπου),από όλα τα Δωδεκάνησα και αυτό που παρουσιάζει τη μεγαλύτερη τουριστική κίνηση .

Το σημαντικότερο ίσως συγκριτικό πλεονέκτημα , όσον αφορά την τουριστική ανάπτυξη της Ρόδου αλλά και όλης της Δωδεκανήσου, αποτελεί το κλίμα , που θεωρείται ως ένα από τα πιο υγιεινά της Μεσογείου! Εμφανίζει ήπιους χειμώνες και δροσερά καλοκαίρια . Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι εκεί καταγράφονται πιο υψηλές θερμοκρασίες όχι μόνο από άλλες ελληνικές περιοχές , αλλά και από διεθνούς φήμης μεσογειακούς τουριστικούς προορισμούς , όπως η Νίκαια και οι Βαlearίδες νήσοι.

Ταυτόχρονα , ένα μεγάλο μέρος ακτών της Ρόδου θεωρούνται λίαν ελκυστικές από τουριστική άποψη. Κατατάσσονται στην κατηγορία αυτών που έχουν 7 ή και 8 μήνες ανεκτή θερμοκρασία θάλασσας .

ΡΟΔΙΑΚΕΣ ΑΚΤΕΣ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΕΣ ΜΕ «ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ»

Αφάντου- Βλυχά –Γλύστρα –Θεολόγος – Ιξιά –Κολύμπια – Κρεμαστή – Τριάντα – Φαληράκι – Ψαροπούλα – Κρητικά .

Από την άλλη πλευρά , η μακραίωνη ιστορία του νησιού , δικαιολογεί πλήρως την πληθώρα των μνημείων από όλες τις ιστορικές περιόδους .

~ Η Παλιά Πόλη βρίσκεται μέσα στα τείχη και είναι χτισμένη ημικυκλικά γύρω από το λιμάνι. Στο νότιο τμήμα της κατοικούσαν οι Έλληνες και οι οικογένειες των Φράγκων , στο ανατολικό οι Εβραίοι , ενώ στο βόρειο, που ονομαζόταν Καστέλο και περιβαλλόταν από τείχος, έμεναν οι Ιωαννίτες .Τα καταλύματά τους και το νοσοκομείο τους παραμένουν σχεδόν άθικτα ως σήμερα , μάλιστα στο νοσοκομείο στεγάζεται το αρχαιολογικό μουσείο.

~ Το Παλάτι του Μεγάλου Μαγίστρου ,είναι κτίριο του 14^{ου} αιώνα, χτισμένο στο ψηλότερο σημείο της Παλιάς Πόλης και χρησίμευε ως το τελευταίο οχυρό σε περιπτώσεις εισβολής. Έχει χαρακτηριστεί σαν «παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά» από την UNESCO .

~ Τα ιαματικά νερά της Καλλιθέας , που συνιστούσε ο Ιπποκράτης στους ασθενείς τους , έχουν πια στερέψει και τα κτίσματα των λουτρών, που χτίστηκαν το 1020 επί ιταλικής κυριαρχίας , δε βρίσκονται σε λειτουργία.

~ Η Λίνδος με το παραδοσιακό χρώμα , κυκλαδίτικου στίλ , καθώς και η ακρόπολή της με αρχαία και μεσαιωνικά μνημεία.

~ Η αρχαία Κάμειρος μεγάλη πόλη της κλασικής εποχής, όπως μαρτυρούν σημαντικά ευρήματα , με σπουδαιότερο το τέμενος τη Αθηνάς χτισμένο στα τέλη του 3^{ου} ή στις αρχές του 2^{ου} αιώνα π.Χ.

~ Η αρχαία Ιαλυσός μια από τις αρχαιότερες πόλεις του νησιού , που κατοικήθηκε αρχικά από τους Φοίνικες, γενέτειρα του ολυμπιονίκη Διαγόρα.

Αυτά είναι μόνο μερικά από τα ιστορικά αξιοθέατα του νησιού ,που συγκεντρώνουν κάθε χρόνο μια πληθώρα επισκεπτών.

Στα αξιοθέατα του νησιού κατατάσσεται και η Κοιλιάδα Των Πεταλούδων. Είναι καταπράσινη, με ρυάκι, πλατάνια, μονοπάτι και ξύλινα γεφυράκια.

Εκεί έρχονται οι νυχτοπεταλούδες Πανάξια, για να πολλαπλασιαστούν, τέλη Ιουνίου με αρχές Ιουλίου και φεύγουν από τέλη Σεπτεμβρίου έως 15 Οκτωβρίου. Κοιμούνται στη διάρκεια της ημέρας και κινδυνεύουν να πεθάνουν αν τις υποχρεώσεις να πετάξουν.

Υ Π Ο Δ Ο Μ Ε Σ

Στη Ρόδο υπάρχει διεθνές αεροδρόμιο, που όμως πάσχει σε επίπεδο τεχνικής υποδομής και υπηρεσιών υποδοχής. Τους καλοκαιρινούς μήνες κατακλύζεται από επιβάτες εσωτερικών πτήσεων, αλλά ως επί το πλείστον, από επιβάτες πτήσεων τσάρτερ για το εξωτερικό. Οι προγραμματιζόμενες εργασίες βελτίωσης και εκσυγχρονισμού, καθώς και η πληρέστερη στελέχωση είναι επιτακτικές ανάγκες. Από την άλλη πλευρά, η ποικιλία στις διασυνδέσεις ενδέχεται να αυξηθεί στο μέλλον, ιδιαίτερα αν καταφέρουν να ορθοποδήσουν οι ιδιωτικές αεροπορικές εταιρίες.

Όσον αφορά στον τομέα θαλάσσιων συγκοινωνιών, υπάρχουν βέβαια λιμενικές εγκαταστάσεις αλλά δεν είναι του επιπέδου εκείνου που θα θεωρείτο ικανό να αντεπεξέλθει σε αυξημένους φόρτους τουριστικών ροών. Επίσης η θαλάσσια συγκοινωνία μεταξύ του συμπλέγματος των Δωδεκανήσων είναι σε συχνότητα 2-3 φορές τη εβδομάδα και απαιτεί πολύωρη διαμονή στα καράβια που κάνουν τα δρομολόγια. Συχνή συγκοινωνία έχει μόνο για τα κοντινότερα νησιά, Σύμη και Κω (υπάρχουν καθημερινά πλοιάρια, που διενεργούν ημερήσιες εκδρομές). Στο νησί υπάρχει λιμενίσκος σκαφών αναψυχής (μαρίνα), στο Μανδράκι και έχει 115 θέσεις και βάθος 3 μέτρα. Θεωρείται πολύ μικρή για τις ανάγκες του νησιού. Ήδη κατασκευάζεται μία δεύτερη που σίγουρα θα βοηθήσει αρκετά.

Το οδικό δίκτυο απλώς ικανοποιεί σε σχετικό βαθμό και με χαμηλό επίπεδο σήμανσης τις έως σήμερα διαμορφωμένες ανάγκες μετακίνησης. Απαιτείται να γίνουν σημαντικά έργα οδοποιίας, τα οποία σε τελευταία ανάλυση θα ωφελήσουν όχι μόνο τους τουρίστες αλλά και τους κατοίκους.

Στη Ρόδο λειτουργούν σήμερα 144 τουριστικά γραφεία ,που όχι μόνο διοργανώνουν εκδρομές και ταξίδια , αλλά και σαν γραφεία ενοικιάσεως αυτοκινήτων και κάθε είδους μεταφορικών μέσων .

Επίσης τουριστικό ιδιόκτητο γραφείο έχει και η Τ.Υ.Ι. ένας από τους πιο μεγάλους τουριστικούς οργανισμούς της Γερμανίας (πρόσφατα αγόρασε και την Thomson , μεγάλη τουριστική εταιρεία της Αγγλίας).

Ο αριθμός καταλυμάτων και προσφερόμενων κλινών (82.890 το 2001), αντανακλά την τουριστική άνθηση του νησιού.

Το επίπεδο εκπαίδευσης των εργαζομένων στον τουρισμό της Ρόδου εμφανίζεται σχετικά καλό σε σχέση με το σύνολο της χώρας . Σε αυτό συμβάλλει και η λειτουργία δύο σχολών : της ΑΣΤΕΡ (Ανωτέρα Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων Ρόδου) , και Τ.Ε.Ε. Ρόδου. Κάθε χρόνο γίνεται και ταχύρυθμη μετεκπαίδευση για ήδη εργαζομένους στον τομέα του τουρισμού , που αποτελείται από δύο κύκλους , α) από Νοέμβριο έως Ιανουάριο και β) από Ιανουάριο έως Απρίλιο .

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ

Στην ευθύνη του Ε.Ο.Τ. ανήκει η προβολή του τουρισμού μας και η εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων , όχι μόνο για την διασφάλιση του Ελληνικού Τουρισμού γενικά, αλλά και για την προβολή των επί μέρους περιοχών της χώρας μέσω την ΝΕΤΠ.(Νομαρχιακή Επιτροπή Τουριστικής Προβολής).

Τα τελευταία χρόνια η Ρόδος έχει να παρουσιάσει σημαντικό έργο , προϊόν τριμερούς συνεργασίας της τοπικής αυτοδιοίκησης , των παραγωγικών τάξεων και του Ε.Ο.Τ. Με πρωτοβουλία της Ένωσης Ξενοδόχων Ρόδου , των Ο.Τ.Α. του νησιού και του Επιμελητηρίου Δωδεκανήσου , συστάθηκε προ εφταετίας ο Οργανισμός Προώθησης Ροδιακού Τουρισμού (ΠΡΟΤΟΥΡ).

Ο Οργανισμός διοικείται από διοικητικό συμβούλιο υπό την προεδρία του δημάρχου Ροδίων , στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι των Ο.Τ.Α. και των διάφορων τουριστικών και επαγγελματικών τάξεων που εκπροσωπούνται στο Επιμελητήριο.

Σκοπό του έχει τη διαμόρφωση του τουριστικού προϊόντος , τη δημιουργία νέων και την προώθηση τους με διάφορες ενέργειες στις αγορές του εσωτερικού και του εξωτερικού . Τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού , υλοποιεί εκτελεστική

επιτροπή υπό την προεδρία του προέδρου της Ένωσης Ξενοδόχων Ρόδου, η οποία στηρίζει γραμματειακά και διαχειριστικά τον Οργανισμό.

Ο ΠΡΟΤΟΤΥΡ τα χρόνια της λειτουργίας του υλοποίησε διαφημιστικό πρόγραμμα , το οποίο χρηματοδοτήθηκε από τους ΟΤΑ και τις παραγωγικές τάξεις μέσω του Επιμελητηρίου και κατά ένα μικρό ποσοστό από τον Ε.Ο.Τ. μέσω της Νομαρχιακής Επιτροπής Τουριστικής Προβολής (ΝΕΤΠ).

Τα προγράμματα που μέχρι σήμερα έχουν υλοποιηθεί περιλάμβαναν τις εξής ενέργειες : α) συμμετοχή σε τουριστικές εκθέσεις ,β) παραγωγή έντυπου διαφημιστικού υλικού , γ) διαφημιστικές καταχωρήσεις σε εφημερίδες , περιοδικά και λοιπά μέσα μαζικής ενημέρωσης , δ) φιλοξενία δημοσιογράφων και παραγόντων του τουρισμού , ε) στήριξη συνεδρίων ,στ) οργάνωση τουριστικών εκδηλώσεων, ζ) διάφορες ενέργειες προβολής και διαφήμισης ,η) πλοτικό πρόγραμμα χειμερινού τουρισμού.

Η ΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

ΝΗΣΟΥ ΡΟΔΟΥ

1, ΕΞΕΛΙΞΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΡΟΔΟΥ														
ΤΑΞΗ	ΑΑ		Α		Β		Γ		Δ		Ε		ΣΥΝΟΛΟ	
ΕΤΟΣ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ
1950	1	153	3	323	2	107	6	209	6	110	10	136	28	1038
1960	1	153	5	820	4	381	9	298	5	178	3	65	27	1875
1961	1	153	5	820	5	500	13	538	4	150	3	65	31	2226
1962	2	463	5	664	7	678	16	673	3	60	3	52	36	2590
1963	3	861	5	731	8	816	17	761	6	188	2	37	41	3394
1964	3	861	7	1057	9	879	22	1018	7	257	3	102	51	4174
1965	3	861	9	1563	8	835	25	1246	6	202	3	99	54	4806
1966	3	867	10	1848	9	920	31	1739	6	184	3	99	62	5657
1967	4	987	11	2261	10	1197	45	3024	5	130	3	99	78	7698
1968	4	979	14	2870	13	1698	49	3452	4	196	3	99	87	9294
1969	4	979	15	3136	14	1899	54	4008	8	344	3	99	98	10465
1970	4	1336	18	4317	17	2160	58	4659	10	441	-----	----	107	12913
1971	3	842	17	4347	19	2584	54	4470	18	639	-----	----	111	12882
1972	3	1049	19	6647	20	3152	55	4542	16	587	-----	----	113	15977
1973	2	894	22	7897	21	3493	56	4583	17	366	-----	----	118	17233
1974	2	894	22	7997	21	3553	56	4583	17	366	-----	----	118	17393
1975	2	894	23	8704	21	3553	56	4583	17	366	-----	----	119	18100
1976	3	1552	28	9407	20	3489	54	4560	15	587	-----	----	120	19595
1977	3	1806	29	9961	25	4691	59	4744	17	606	2	44	135	21852
1978	3	1786	31	10731	26	5147	63	4928	20	708	2	44	145	23344
1979	4	2238	37	12597	26	4952	66	5161	20	710	1	23	154	25661
1980	4	2733	38	13772	26	4229	71	5632	17	576	8	250	164	27192
1981	4	2974	43	15658	30	4527	65	5879	17	605	15	494	170	30137
1982	4	2974	46	16300	34	4750	72	5919	18	630	22	670	196	31243
1983	4	2897	47	16430	36	4667	77	6159	13	434	21	662	198	31249
1984	4	2861	49	17102	40	5031	76	5999	18	419	22	643	209	32055
1985	4	2861	52	17650	43	5280	82	6355	19	626	22	622	222	33594
1986	4	2861	55	20595	43	5637	87	6602	18	633	28	780	235	37188
1987	4	2861	61	21691	54	6063	102	7120	25	824	42	1102	288	39661

2 ΕΞΕΛΙΞΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΡΟΔΟΥ

ΤΑΞΗ	ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ													
	ΑΑ		Α		Β		Γ		Δ		Ε		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ	ΜΟΝ	ΚΛΙΝ
1988	4	2841	68	20975	59	6624	110	7669	32	991	47	1234	320	40334
1989	4	2841	69	21954	67	7413	126	8324	36	1121	47	1222	349	42875
1990	7	6108	72	22863	74	8886	144	10638	29	951	39	1055	365	50301
1991	8	6853	76	23639	81	9434	157	11337	30	979	39	1055	391	53297
1992	8	6853	80	24791	89	10411	163	11750	31	1005	39	1055	410	55865
1993	8	6853	85	25762	98	11004	171	12222	33	1053	39	1055	434	57949
1994	9	7403	85	25762	103	11326	172	12271	33	1053	39	1055	441	58870
1995	9	7403	89	27507	106	11640	175	12523	34	1097	39	1055	452	61225
1996	9	7403	92	28141	114	12253	181	12909	38	1299	39	1055	473	63060
1997	9	7403	97	29765	116	12443	182	13000	38	1299	39	1055	481	64965
1998	9	7403	98	30299	117	12467	184	13045	38	1299	39	1055	485	65568
1999	9	7403	98	30299	131	24683	187	13329	39	1329	40	1096	504	78139
2000	9	7403	106	31417	122	13100	188	13388	39	1329	40	1096	504	67733
2001	9	7403	106	31417	124	13240	191	13505	40	1377	40	1096	510	68038

3. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ 1950

Α/Α	Όνομα ξενοδοχείου	Κατηγορία	Αριθμός κλινών
1	ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ (1927)	LUX	153
2	ΕΛΑΦΟΣ (1927)	A	44
3	ΕΛΑΦΙΝΑ (1927)	A	71
4	ΘΕΡΜΑΙ (1936)	A	208
5	ΠΙΝΔΟΣ (1942)	B	47
6	MIRAMARE (1928)	B	60
7	ΛΙΝΔΟΣ (1932)	Γ	55
8	ΙΑΛΥΣΟΣ (1924)	Γ	40
9	ΚΑΜΕΙΡΟΣ (1932)	Γ	30
10	ΕΘΝΙΚΟΝ (1900)	Γ	34
11	ΦΛΟΙΣΒΟΣ (1947)	Γ	15
12	VILLA ΒΙΛΙΟΤΙ (1946)	Γ	35
13	ΙΔΕΑΛ (1947)	Δ	22
14	ΑΠΟΛΛΩΝ (1920)	Δ	21
15	ΚΡΥΤΑΛ (1945)	Δ	20
16	ΝΕΑ ΑΓΟΡΑ (1946)	Δ	19
17	ΧΑΡΑΥΓΗ (1938)	Δ	18
18	ΝΥΜΦΗ (1938)	Δ	10
19	ΑΘΗΝΑΙΟΝ (1946)	Ε	19
20	ΡΟΔΟΣ (1928)	Ε	18
21	ΠΑΝΟΡΜΙΤΗΣ(1946)	Ε	10
22	ΚΑΡΠΑΘΟΣ (1946)	Ε	12
23	ΕΛΛΑΣ (1940)	Ε	15
24	ΑΤΤΑΛΕΙΑ (1946)	Ε	12
25	ΑΤΤΙΚΗ (1936)	Ε	15
26	ΚΑΛΛΙΘΙΕΣ (1948)	Ε	10
27	ΝΕΑ ΕΛΛΑΣ (1940)	Ε	10
28	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ(1948)	Ε	15
	Σύνολο κλινών		1038

4. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ														
ΠΕΡΙΟΧΗ	Α Α		Α		Β		Γ		Δ		Ε		ΣΥΝΟΛΟ	
	Μονάδες	κλίβες	μονάδες	κλίβες	μονάδες	κλίβες	μονάδες	κλίβες	μονάδες	κλίβες	μονάδες	κλίβες	μονάδες	κλίβες
ΠΟΛΗ ΡΟΔΟΥ	1	695	24	4304	32	5217	65	5605	13	455	17	363	152	16639
ΙΑΛΥΣΟΣ-ΙΞΙΑ	6	5893	34	9056	23	1536	27	1337	9	310			99	18132
ΚΟΣΚΙΝΟΥ	1	418	18	9299	6	768	4	281	1	18			30	10784
ΦΑΛΗΡΑΚΙ			7	2513	9	636	25	1959	3	178	15	545	59	5831
ΚΟΛΥΜΠΙΑ			8	1979	16	1748	6	793			1	11	31	4531
ΛΙΝΔΟΣ			3	934	8	675	8	554					19	2163
ΚΙΟΤΑΡΙ			2	1372	1	149	4	147					7	1668
ΘΕΟΛΟΓΟΣ			2	937	6	432	3	163	1	78	2	57	14	1687
ΛΑΡΔΟΣ			1	130	8	927	8	600	2	61			19	1718
ΑΦΑΝΤΟΥ			2	516	8	622	6	189	2	56	1	41	19	1424
ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	1	397	5	377	7	530	35	1877	9	221	4	79	61	3481
ΣΥΝΟΛΟ	9	7403	106	31417	124	13240	191	13505	40	1377	40	1096	510	68038
ΣΥΝΘΕΣΗ		10,9		46,2		19,5		19,8		2		1,8		

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ

ΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΣΤΗ ΡΟΔΟ

Η γεωγραφική θέση της Ρόδου σε συνδυασμό με το εύκρατο κλίμα , τη μεγάλη ηλιοφάνεια , τα ωραία τοπία , τα αρχαιολογικά μνημεία και τα λαμπρά επιτεύγματα των Ιταλών αρχιτεκτόνων, όταν το νησί ήταν υπό Ιταλική κατοχή , την κατέστησε , τόπο για επίσκεψη και παραθερισμό , από τα μέσα κιόλας του 19^{ου} αιώνα με την εμφάνιση των ατμοκίνητων πλοίων , τόσο από την Ευρώπη , όσο κυρίως από την Αίγυπτο , όπου υπήρχε ευάριθμη Ροδίτικη παροικία .

Οι περιηγητές που ξεκινούσαν από την Ευρώπη για να μελετήσουν την ιστορία και τον πολιτισμό της Ανατολής και προσέγγιζαν στη Ρόδο , φιλοξενούνταν είτε στα σπίτια των ξεναγών τους , είτε στα χάνια της Μεσαιωνικής Πόλης , είτε σε καταλύματα της περιοχής του Νιοχωρίου.

Οι Φράγκοι γραμματισμένοι περιηγητές έβρισκαν φιλοξενία σε καταλύματα των ξένων προξενείων.

Αυτή ήταν περίπου η κατάσταση στη Ρόδο από πλευράς καταλυμάτων φιλοξενίας στα τέλη του 19^{ου} αιώνα .

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα βρίσκεται σε λειτουργία το «Ξενοδοχείο των Ξένων», που άρχισε να κτίζεται το 1890 . Το ξενοδοχείο αυτό , που επί ιταλοκρατίας λεγόταν «Albergo dei Forestieri» ήταν το πρώτο αριστοκρατικό ξενοδοχείο της Ρόδου που φιλοξενούσε πλούσιους Αιγυπτιώτες , Ροδίτες της διασποράς και προσωπικότητες της Ιταλικής Διοίκησης που επισκέπτονταν τη Ρόδο .

Στο Νιοχώρι λειτουργούσε από τα τέλη της δεκαετίας του 1910 το «Ξενοδοχείο Ρόδος» (18 κλινών) και το «Bella Vista» (21 κλινών). Υπήρχαν ακόμα μερικά πανδοχεία στην Παλιά Πόλη , στα οποία διανυχτέρευαν οι έμποροι που έρχονταν από τα άλλα νησιά , για να πωλήσουν από τα μαγαζιά της Παλιάς Πόλης και οι νησιώτες που έρχονταν από τον Πειραιά ή άλλα λιμάνια της Ανατολής για να πάρουν το «ποστάλι» (πλοίο της γραμμής) και να πάνε στο νησί τους.

Το πιο σημαντικό γεγονός του τουρισμού της Ρόδου υπήρξε η κατασκευή του πολυτελούς «Ξενοδοχείου Των Ρόδων»(200 κλινών) , που άρχισε να λειτουργεί το 1927 με το κεντρικό κτίριο και το 1932 με το μικρό το «Piccolo» που λειτουργούσε και το χειμώνα καθώς και το συγκρότημα του Ξενοδοχείου του Προφήτη Ηλία (125 κλινών) που μετά από την απελευθέρωση απετέλεσαν το «Έλαφος» και «Έλαφίνα».

Την εκμετάλλευση των ξενοδοχείων αυτών ανέλαβε μεγάλη εταιρεία ξενοδοχείων της Ιταλίας .

Το «Ξενοδοχείο Των Ρόδων» κατά την περίοδο αυτή υπήρξε το πιο φημισμένο ξενοδοχείο της Ανατολικής Μεσογείου ,στο οποίο φιλοξενήθηκαν κατά καιρούς βασιλιάδες, πρίγκιπες , μεγιστάνες του πλούτου και πρόσωπα της υψηλής αριστοκρατίας της εποχής . Ήδη εκείνη την εποχή λειτουργούσε καζίνο στο «Ξενοδοχείο Των Ρόδων», του οποίου την οργάνωση είχε αναλάβει ο Στέφανος Μαυρουδής ένας Αιγυπτιώτης που είχαν φέρει οι Ιταλοί.

Σε αυτό το ξενοδοχείο έγινε η παγκόσμια διάσκεψη για τη σύσταση του κράτους του Ισραήλ υπό την προεδρία του κόμη Bernadotte το 1948 .

Η απελευθέρωση βρήκε τα ξενοδοχεία της Ρόδου σε αποδιοργάνωση όπως άλλωστε και όλες τις δραστηριότητες του νησιού . Το Ελληνικό κράτος μέσω του ΟΔΑΠΔΔ (Οργανισμός Διαχείρισης Ακινήτου Περιουσίας του Δημοσίου στα Δωδεκάνησα) προσπάθησε να επαναλειτουργήσει τα κρατικά ξενοδοχεία εκμισθώνοντάς τα σε ιδιώτες – επιχειρηματίες .

Σημαντικό σταθμό στον τουρισμό της Ρόδου κατά τη 10ετία του '50 ήταν η παρουσία στη Ρόδο του καθηγητή της Παθολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών , Γεράσιμου Πατρονικόλα , ο οποίος δημιούργησε το πρώτο εκτός πόλεως πολυτελές συγκρότημα στην περιοχή Ιξιάς , το «Miramar»

Ο Πατρονικόλας με τις διεθνείς επιστημονικές διασυνδέσεις του και με το συγγενικό δεσμό που τον συνέδεε με τον Ωνάση (ήταν και αντιπρόεδρος της Ολυμπιακής Αεροπορίας) καθώς και με τη συνεργασία που εξασφάλισε με το γνωστό Ελβετικό ξενοδοχειακό οργανισμό «GAUER» , κατόρθωσε να προβάλει τη Ρόδο στο εξωτερικό και να προσελκύσει τουρισμό υψηλής ποιότητας .

Κατά την επόμενη δεκαετία του '60 το επενδυτικό κλίμα στον τουρισμό βελτιώθηκε αισθητά . Τα ειδικά μέτρα που είχε λάβει το Ελληνικό Κράτος για την ανασυγκρότηση της Δωδεκανήσου , άρχισαν να αποδίδουν . Η χαμηλή άμεση φορολογία , το μειωμένο τοπικό δασμολόγιο , η ειδική και σχεδόν απεριόριστη χρηματοδότηση της οικονομίας , η παραχώρηση κρατικής γης , η αμέριστη συμπαράσταση του Κράτους , μέσω του Ε.Ο.Τ. παρότρυνε και ενθάρρυνε τους

Ροδίτες επιχειρηματίες να φτιάξουν ξενοδοχεία και όλων των ειδών τουριστικές επιχειρήσεις .

Στους ευνοϊκούς παράγοντες της περιόδου αυτής πρέπει να προσθέσουμε την προώθηση στη Ρόδο οργανωμένου (μαζικού) τουρισμού μέσω των ξένων οργανωτών ταξιδιών με έντονη την παρουσία των Σκανδιναβών , που μετέτρεψαν τη Ρόδο σε Σκανδιναβική «αποικία». Τα ξενοδοχεία της Ρόδου μέχρι το τέλος του 1969 ήταν 98 με 10465 κλίνες . Τα επόμενα χρόνια και κυρίως μετά την μεταπολίτευση , που ομαλοποιήθηκε η τουριστική αγορά , καθιερώθηκαν αυξημένα φορολογικά και χρηματικά κίνητρα για μεγάλες κυρίως ξενοδοχειακές μονάδες , εκτός πόλεως .

Κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες (1980-2000) το ξενοδοχειακό δυναμικό της Ρόδου τριπλασιάστηκε σε μονάδες και διπλασιάστηκε σε κλίνες , ενώ η τουριστική κίνηση αυξήθηκε μόνο κατά το 1/3 σε σχέση με το 1980 .

Αυτές οι εξελίξεις δείχνουν ότι κατασκευάστηκαν πολλά και μικρά ξενοδοχεία , χωρίς ανάλογη αύξηση της τουριστικής ζήτησης .

Η ξενοδοχειακή έκρηξη ήταν το αποτέλεσμα της ευφορίας των τελευταίων χρόνων του '70 και της πολιτικής των χρηματικών επιχορηγήσεων που εφαρμόστηκε μετά το 1980 και ευνόησε ιδιαίτερα τις μικρές επενδύσεις . Η τουριστική ύφεση των τελευταίων χρόνων που σχεδόν καθήλωσε τις αφίξεις και διανυκτερεύσεις , ενώ συνεχίζεται η ανέγερση νέων ξενοδοχείων , προκαλεί σοβαρούς προβληματισμούς .

Έτσι το 2001 λειτουργούσαν 510 ξενοδοχειακές μονάδες με 68,038 κλίνες και 969 ενοικιαζόμενα δωμάτια – διαμερίσματα με 14,852 κλίνες

Παραξενοδοχία : όταν αναφερόμαστε στην παραξενοδοχία , εννοούμε τα καταλύματα που λειτουργούν παράνομα χωρίς την ειδική άδεια που χορηγείται από τον Ε.Ο.Τ.

Με αυτή την έννοια, η Ρόδος έχει πολύ μικρό ποσοστό λειτουργόντων παράνομων κλινών σε σχέση με άλλες τουριστικά αναπτυσσόμενες περιοχές .Από έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2001 , διαπιστώθηκε ότι λειτουργούσαν παράνομα περίπου 1,000 κλίνες στο σύνολο .

Το ποσοστό είναι πολύ μικρό , εάν λάβουμε υπόψη τον αριθμό των νόμιμων κλινών . Το πρόβλημα θα μπορούσε να μην υπάρχει ούτε σε αυτόν τον βαθμό, εάν υπήρχαν αυστηρά πρόστιμα και σφράγισμα των παράνομων δωματίων με ταυτόχρονες κυρώσεις για τον ταξιδιωτικό πράκτορα που συνεργάζεται με αυτά.

Στον πίνακα 4 βλέπουμε ότι το ξενοδοχειακό δυναμικό του νησιού, συγκεντρώνεται κατά κύριο λόγο στο βόρειο και ανατολικό τμήμα του, ενώ τα ξενοδοχεία πολυτελείας βρίσκονται στην πλειοψηφία τους στις βορειοδυτικές παραλίες. Η υπόλοιπη δυτική Ρόδος είναι ελάχιστα αναπτυγμένη τουριστικά. Περνώντας κανείς από τον κύριο παραλιακό δρόμο της δυτικής πλευράς, βλέπει κυρίως, καλλιέργειες σε θερμοκήπια, δεξαμενές και άλλες εγκαταστάσεις, που δίνουν την αίσθηση περισσότερο βιομηχανικής και αγροτικής ανάπτυξης παρά τουριστικής. Στο κεντρικό τμήμα του νησιού, υπάρχει ο ορεινός όγκος του Αιτάβου, του οποίου οι πλαγιές, είναι κατάφυτες από αμπέλια. Στη Ρόδο λειτουργούν δύο μεγάλα οινοποιεία της ΚΑΙΡ και της ΕΜΕΡΥ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στη Ρόδο η κατηγορία κλινών με τη μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης, είναι τα ξενοδοχεία Α' κατηγορίας, που αποσπών το 46,2% της συνολικής προσφοράς κλινών (31.417 κρεβάτια επί συνόλου 68.038).

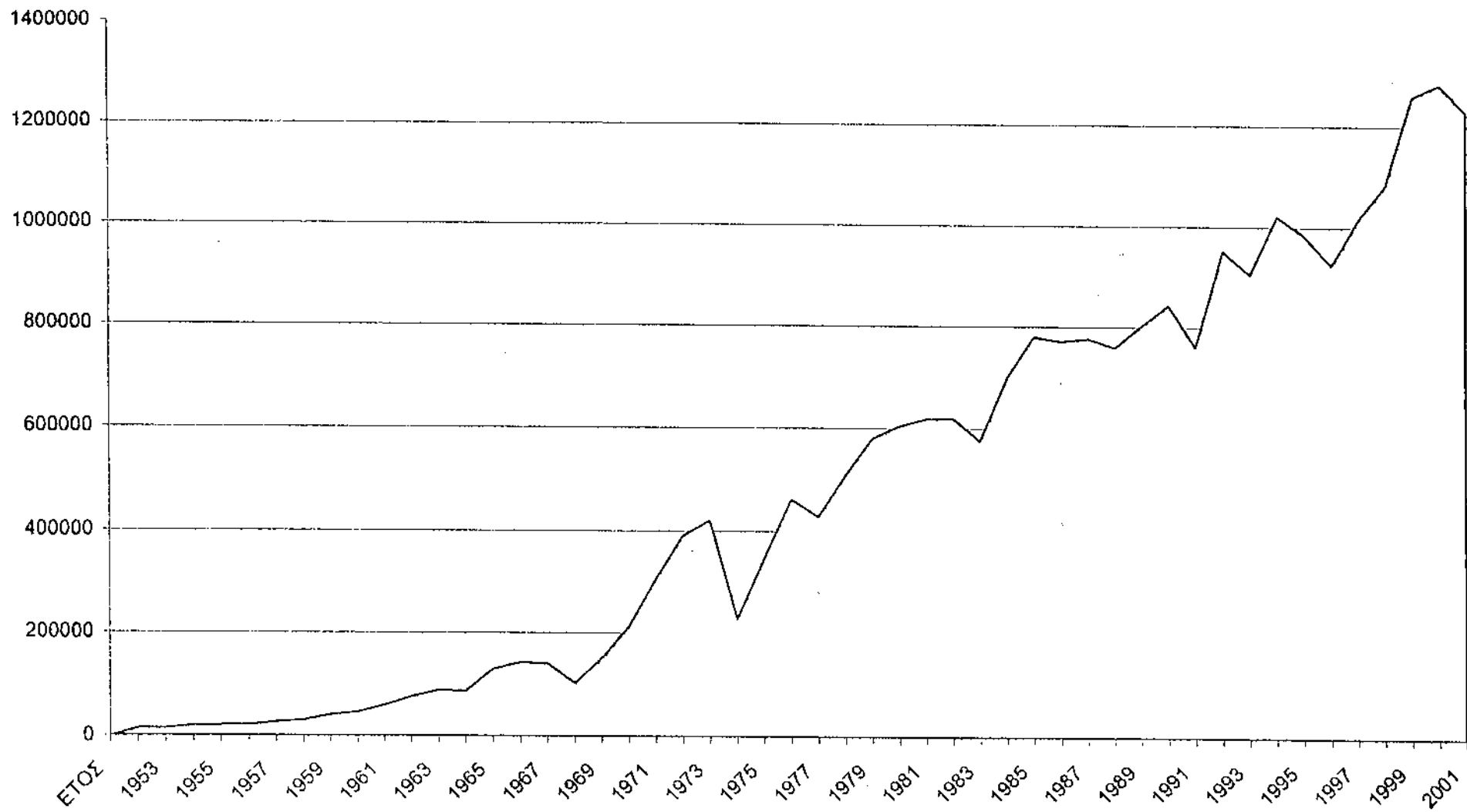
Τα ξενοδοχεία Πολυτελείας και Α' κατηγορίας αποτελούν στη Ρόδο τις 115 από τις 510 συνολικά μονάδες και τις 38.820 από τις 68.038 κλίνες, ήτοι ποσοστό κλινών στο σύνολο του νησιού 57,1%!

ΠΡΟΒΛΕΥΣΗ-ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΕΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ

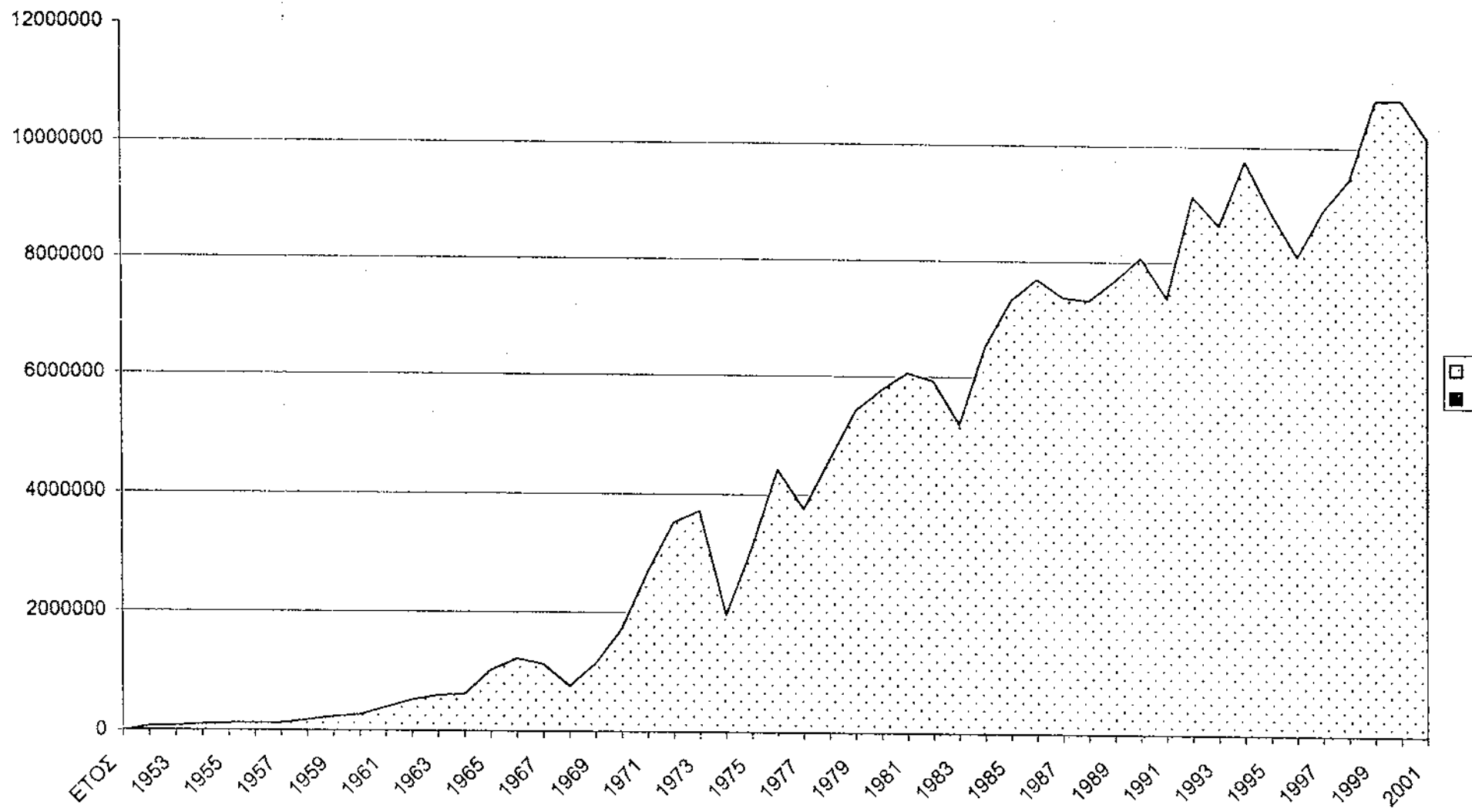
ΑΦΙΞΕΙΣ-ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ

ΕΤΟΣ	1 Ημεδαποί		Αλλοδαποί		Σύνολο	
	Αφίξεις	Διανυκ/σεις	Αφίξεις	Διανυκ/σεις	Αφίξεις	Διανυκ/σεις
1952	12258	55000	2890	21000	15148	76000
1953	11404	51000	4267	32000	15671	83000
1954	15307	69000	5746	44000	21053	113000
1955	14511	65000	7355	59000	21866	124000
1956	13583	61000	7929	62000	21512	123000
1957	16118	67531	11281	69576	27399	137107
1958	15415	69367	15929	120071	31344	189438
1959	19712	88704	22267	157016	41979	245720
1960	20719	93235	26739	190448	47458	283683
1961	21028	94626	40120	340936	61148	405562
1962	23125	104062	54284	430791	77409	534853
1963	23021	103594	67640	508264	90661	611858
1964	22684	102078	65698	528998	88384	631076
1965	24662	110979	106138	925906	130800	1036885
1966	25846	125828	118815	1103623	144661	1229451
1967	37120	157076	104558	977161	141678	1134237
1968	42501	252318	61735	517265	104236	769583
1969	52146	293665	100426	858275	152572	1151940
1970	50996	273653	162497	1451536	213493	1725189
1971	40071	203192	266292	2486032	306383	2689382
1972	35678	179640	354680	3355446	390358	3535086
1973	35288	177857	386319	3549567	421607	3727427
1974	28604	134668	200002	1830731	228606	1965399
1975	41008	209285	306018	2905257	347026	3114542
1976	36476	167119	425783	4265109	462259	4432228
1977	47245	224402	381732	3545482	428977	3769884
1978	51539	240102	457347	4346841	508886	4586943
1979	48998	200512	531158	5220100	580156	5420712
1980	49579	204168	555379	5571053	604958	5775221
1981	47657	206406	570487	5853284	618144	6059690
1982	59743	253863	560456	5677524	620199	5931387
1983	76075	330890	500047	4867849	576122	5198739
1984	86874	454283	610829	6081377	697703	6535660
1985	87634	405160	692577	6927939	780211	7333099
1986	89787	370075	682274	7324075	772061	7694150
1987	76724	310552	700564	7070326	777288	7380878
1988	83506	368338	676388	6965826	759894	7334164
1989	103695	487577	699785	7203496	803480	7691073
1990	107834	484584	736643	7599210	844477	8083794
1991	97571	505250	663415	6879792	760986	7385042
1992	131426	589685	822121	8753967	953547	9163652
1993	124130	600100	782648	8057190	906778	8657300
1994	122341	535468	899229	9233161	1021570	9768629
1995	140840	612578	844394	8280582	985234	8893160
1996	136888	621665	788641	7509309	925529	8130974
1997	152982	696139	865437	8236768	1018419	8932907
1998	146748	652364	938114	8817707	1084862	9470071
1999	157248	661440	1103612	10155271	1260860	10816711
2000	160062	702134	1125193	10129026	1285255	10831160
2001	156175	686137	1073132	9482853	1229307	10168990

3. ΑΦΙΞΕΙΣ

4. ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ

Η Ρόδος το 1950 ήταν όμορφη και ειδυλλιακή με ήσυχους δρόμους και όμορφη ρυμοτομία . Ήταν η μοναδική Ελληνική πόλη με Ευρωπαϊκή φυσιογνωμία . Αυτή η Ρόδος έγινε τουριστική από τον εσωτερικό τουρισμό.[πίνακας 1]. Τον τουρισμό που εξυπηρετούσαν μόνο τα καράβια της ακτοπλοΐας αφού δεν υπήρχαν ακόμα αεροπλάνα . Τους καλοκαιρινούς μήνες μάλιστα τα καράβια αυτά καθώς ήταν γεμάτα με το πολύχρωμο πλήθος των επιβατών , δημιουργούσαν μια εορταστική ατμόσφαιρα . Το ειδικό δασμολογικό καθεστώς που εφαρμόστηκε και που δημιουργούσε ευκαιρίες για φτηνές αγορές , ενίσχυσε την τάση αυτή των Ελλήνων να παραθερίζουν τους καλοκαιρινούς μήνες στη Ρόδο .

Στις αρχές της δεκαετίας του '60 άρχισαν οι μαζικές αεροπορικές αφίξεις των Σκανδιναβών . Από εκεί και πέρα άρχισαν να ανοίγουν και άλλες τουριστικές αγορές της Ευρώπης

Σήμερα από πλευράς εθνικότητας , κυριαρχούν οι Γερμανοί (285.287 αφίξεις το 2001), και ακολουθούν οι Άγγλοι (186.488 αφίξεις το 2001 , οι μισοί από αυτούς φιλοξενούνται σε ενοικιαζόμενα δωμάτια) [πίνακας 2]. Ιδιαίτερα πρέπει να τονιστεί η αυξητική τάση που παρουσιάζει ο εσωτερικός τουρισμός, χάρη στις προσπάθειες που καταβάλλονται από τους τοπικούς τουριστικούς παράγοντες , με εντυπωσιακά αποτελέσματα τόσο στο μαθητικό τουρισμό (η Ρόδος κατέχει την πρώτη θέση στις προτιμήσεις των μαθητών), όσο και στον παραθεριστικό τουρισμό. Ήδη η ελληνική αγορά έχει ανέβει στην τρίτη θέση μετά τη γερμανική και την αγγλική. Σημαντική παρουσία έχουν οι Ιταλοί , οι Ολλανδοί , οι Βέλγοι .

Από το 1999 υπάρχει και μία μεγάλη αύξηση των αφίξεων των Ισραηλιτών , μετά από την ενοικίαση του «Ξενοδοχείου Των Ρόδων» από Ισραηλινή εταιρία και την λειτουργία σε αυτό πολυτελούς καζίνο. Δυναμικές εμφανίζονται οι νέες αγορές των Ρωσίας , Τσεχίας Ουγγαρίας και Πολωνίας , εφόσον βέβαια ξεπεραστούν ορισμένα εμπόδια , που σχετίζονται με τις συντελούμενες σε αυτές τις χώρες οικονομικό-κοινωνικές μεταβολές και τις υφιστάμενες γραφειοκρατικές διατυπώσεις στις τουριστικές μετακινήσεις .

Οι Σκανδιναβοί , που άλλοτε κάλυπταν το 40% του συνόλου των επισκεπτών της Ρόδου , σήμερα καλύπτουν το 10,67% .

Και ενώ οι αφίξεις το 2001 ήταν 50.261 λιγότερες από το 2000 (ποσοστό -4,63%), οι διανυκτερεύσεις ήταν 662.170 λιγότερες από το 2000 (-6,11%). [πίνακας 3 και 4]. Η μέση διάρκεια παραμονής των επισκεπτών της Ρόδου συνεχώς μειώνεται , αφού από 9,7 ημέρες που ήταν το 1990 κατήλθε σε 8,8 ημέρες το 1997 , δηλαδή μία ημέρα λιγότερη και 8,3 ημέρες το 2001.

Η πρωτική τάση παρατηρείται στους Ευρωπαίους , που αποτελούν τον κύριο όγκο των επισκεπτών του νησιού , όσο και στις άλλες εθνικότητες καθώς και στους Έλληνες.

Επίσης παρατηρείται συρρίκνωση και της τουριστικής περιόδου , με αποτέλεσμα να επηρεαστεί πρωτικά κυρίως ο Απρίλιος που , ενώ το 1987 συγκέντρωνε το 12,3% της τουριστικής κίνησης , σήμερα περιορίζεται στο 8,9% .

Η Ρόδος , πέρα από τους τουρίστες πολυήμερης παραμονής , δέχεται κάθε χρόνο και **ημερήσιους τουρίστες** με κρουαζιερόπλοια , θαλαμηγούς και ημερόπλοια που εκτελούν τη γραμμή Μαρμαρίς –Ρόδο . Επίσης φιλοξενεί για λίγες ώρες επιβάτες transit στο λιμάνι της Ρόδου καθώς και θαλάσσια διακινούμενους επιβάτες της γραμμής Ρόδου – Κύπρου – Ισραήλ

Οι επισκέπτες κρουαζιέρων τα τελευταία 4 χρόνια κυμαίνονται γύρω στους 300.000 , ενώ οι επιβάτες θαλαμηγών παρουσιάζουν στασιμότητα (γύρω στους 18.000)

Βλέποντας τους πίνακες 3 και 4 αυτής της ενότητας παρατηρούμε τις μεγάλες μειώσεις των μεγεθών σε ορισμένες χρονικές περιόδους . Οι μεγάλες πολιτικές και οικονομικές κρίσεις σε διεθνές και εθνικό επίπεδο έπαιξαν και πάντα θα παίζουν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη του τουρισμού.

Πτώση 1967-1968 :

Ο αριθμός των αφίξεων και διανυκτερεύσεων το 1966 ήταν πολύ καλός και για το 1967 οι προβλέψεις ήταν άριστες . Η Ρόδος ήταν ήδη ο αγαπημένος τόπος των Σκανδιναβών που τη χρονιά εκείνη άρχισαν τις αφίξεις τους στη Ρόδο αρχές Φεβρουαρίου. Η ατμόσφαιρα άλλαξε δραματικά μετά την κήρυξη της δικτατορίας . Οι ακυρώσεις των κρατήσεων ήταν πρωτοφανείς .

Παρ'όλες τις προσπάθειες η τουριστική ζήτηση όχι μόνο δεν βελτιωνόταν αλλά χειροτέρευε συνέχεια . Το 1969 η Ρόδος είχε τον ίδιο αριθμό επισκεπτών με το 1966 αλλά οι προσφερόμενες κλίνες ήταν διπλάσιες.

Πτώση 1974:

Ενώ η κατάσταση άρχισε να βελτιώνεται από το 1970 , το 1974 είχαμε την τουρκική εισβολή στην Κύπρο .Ευτυχώς αυτή η κάμψη κράτησε μόνο μία χρονιά και από το 1975 είχαμε μία σταθερή άνοδο.

Πτώση 1983 :

Ένταση των Ελληνο- Τουρκικών σχέσεων όσον αφορά τα χωρικά ύδατα . Γεγονότα που συνέβαιναν πολύ κοντά στη Ρόδο αλλά δεν επηρέασαν τόσο τον εσωτερικό τουρισμό ,(αύξηση 21,47% από το 1982), όσο τον εξωτερικό,(μείωση 16,13% από το 1982) .

Πτώση 1991:

Ο πόλεμος στον Περσικό Κόλπο ανησύχησε τους απασχολούμενους με τον τουρισμό όχι μόνο στη Ρόδο αλλά και σε όλη την κοντινή περιοχή της Μεσογείου.

Ευτυχώς η πτώση των αφίξεων ήταν σχετικά μικρή , της τάξης του 9,89% .

Άλλο ένα φαινόμενο που οφείλεται σε οικονομική κρίση αυτή τη φορά ,είναι η μείωση αφίξεων Γερμανών τουριστών , (το 2001 είχαμε μείωση 14,47% έναντι το 2000).

Οι πολιτικές και οικονομικές κρίσεις διεθνούς και εθνικού επιπέδου , καθώς και η τρομοκρατία , ο φόβος των αεροπορικών ταξιδιών αποδείχθηκαν οι ισχυρότεροι ανασταλτικοί παράγοντες του τουρισμού .

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
ΤΟΥ ΡΟΔΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Σχετικά με το αν αντιμετωπίζει ή όχι κρίση ο Ελληνικός Τουρισμός και τι είδους κρίση, οι απόψεις διαφοροποιούνται. Πολλοί, εκτιμούν πως πρόκειται περί ύφεσης, άλλοι πιστεύουν πως πρόκειται περί βαθιάς και ουσιαστικής κρίσης, από την οποία ο Ελληνικός τουρισμός δε θα εξέλθει σύντομα.

Όλοι ωστόσο συμφωνούν, ό,τι υπήρξε σημαντική μείωση αφίξεων και εσόδων από τον τουρισμό τα τελευταία χρόνια και αναμένεται ένα αρκετά δύσκολο 2003.

Υπάρχουν μια σειρά από εξωτερικά και ενδογενή χρόνια και γνωστά / άλυτα προβλήματα που επέδρασαν στην πορεία του τουρισμού.

Σε αυτά περιλαμβάνονται :

- Ο καταλυτικός ρόλος των τρομοκρατικών επιθέσεων
- Η οικονομική ύφεση σε πολλές χώρες της ευρω-ζώνης
- Η διασπορά του τουρισμού σε νέες αγορές
- Ο σκληρός διεθνής ανταγωνισμός
- Το σκληρό "ευρώ"
- Η έλλειψη σταθερής προγραμματισμένης και μακρόπνοης ελληνικής τουριστικής πολιτικής και στρατηγικής
- Η έλλειψη συντονισμού συναρμόδιων, για πολλά θέματα, υπουργείων και υπηρεσιών. Δεν μπορεί σήμερα ο τουρισμός να αποτελεί την κυριότερη βιομηχανία της Ελλάδας, και να μην υπάρχει, κατά τα ξένα πρότυπα (Ιταλία, Ισπανία, Τουρκία), ένα ξεχωριστό Υπουργείο που να χαράσσει την τουριστική πολιτική και να παρακολουθεί και να ελέγχει την εφαρμογή της
- Τα προβλήματα και οι ελλείψεις της δημόσιας υποδομής και της προσφοράς υπηρεσιών από τις δημόσιες υπηρεσίες
- Ο κατακερματισμός και η αποδιοργάνωση του Ε.Ο.Τ.
- Οι κακές δημόσιες σχέσεις της χώρας στα τουριστικά θέματα
- Η εξάρτηση από τους ξένους οργανωτές ταξιδιών και τα συμφέροντά τους, και παράλληλα η αδυναμία της χώρας να απεγκλωβιστεί από αυτά.

Οι ραγδαίες εξελίξεις που έλαβαν χώρα τον τελευταίο χρόνο επιτάχυναν υπάρχουσες μεταβολές και προκαλούν την επικράτηση τάσεων που ανατρέπουν τα γνωστά δεδομένα και τις περισσότερες "παραδοσιακές" καταναλωτικές συνήθειες.

Σταχυολογώντας τα σημαντικότερα από αυτά τα δεδομένα, επισημαίνουμε συνοπτικά τα εξής:

- Η ένταξη στη ζώνη του ευρώ απαλλάσσει τους τουρίστες -ταξιδιώτες από τις αλλαγές συναλλάγματος και τους διευκολύνει στις συναλλαγές

τους , αλλά από την άλλη πλευρά , καθιστά άμεσα συγκρίσιμα , προϊόντα και υπηρεσίες , μεταξύ των ευρωπαϊκών προορισμών.

--Οι περισσότεροι καταναλωτές κινούνται πλέον με κυριότερο κριτήριο την τιμή και τη σχέση τιμής –ποιότητας

--Συμπιέζουν το χρόνο διαμονής τους και τις δαπάνες τους και πραγματοποιούν τις κρατήσεις τους ολοένα και πιο αργά , πιο κοντά στην ημερομηνία αναχώρησης ευελπιστώντας σε καλύτερες προσφορές.

--Γίνονται πιο απαιτητικοί ως προς τις υπηρεσίες , ενώ αυξάνεται και ο αριθμός εκείνων που αναζητούν εξειδικευμένες υπηρεσίες και προϊόντα τουρισμού.

--Οι οργανωτές ταξιδιών , ειδικά σε περίοδο απωλειών, δίνουν μεγαλύτερη βαρύτητα προς προορισμούς που εξακολουθούν να τους προσφέρουν περιθώρια κέρδους λόγω συναλλαγματικών ισοτιμιών .

--Το μοντέλο “Ήλιος – θάλασσα” , βασικό στοιχείο του μαζικού παραθεριστικού τουρισμού , προσφέρεται πλέον από νέους αναδυόμενους προορισμούς (Τουρκία , Βουλγαρία, Κροατία), σε χαμηλότερες τιμές .

--Η Ελλάδα δεν μπορεί να απεμπλακεί από το μοντέλο μαζικού τουρισμού , όπου έχει απώλειες λόγω των νέων προορισμών , ούτε όμως έχει αναπτύξει τέτοιου είδους υποδομές που θα προσελκύσουν πιο ποιοτικούς τουρίστες και θα αμβλύνουν την εποχικότητα.

Επίσης πρωτοφανές είναι το γεγονός , ότι ακόμα δεν έχει επιτευχθεί και δρομολογηθεί η διασύνδεση της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 με τον τουρισμό. Χάθηκε πολύτιμος χρόνος για την προβολή της χώρας και δεν αξιοποιήθηκε στο έπακρο η μεγάλη αυτή ευκαιρία.

Υπάρχει όμως διάχυτη αισιοδοξία , πως ακόμα και σε τόσο λίγο χρονικό διάστημα πριν από τη διοργάνωση των Αγώνων, αν υπάρχει συντονισμός και συνεργασία ο τουρισμός μπορεί ακόμα να αποκομίσει οφέλη .

Ν Ε Ε Σ Μ Ο Ρ Φ Ε Σ Τ Ο Υ Ρ Ι Σ Μ Ο Υ

Ο τουρισμός της Ρόδου και γενικότερα ο Ελληνικός τουρισμός, αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια μια σειρά από προβλήματα που απειλούν να θέσουν εκτός αγοράς τον πιο σημαντικό παράγοντα της οικονομίας μας , αν δεν αφυπνισθούν και λάβουν έγκαιρα τα μέτρα τους όλοι όσοι εμπλέκονται με οποιοδήποτε τρόπο με τον τουρισμό.

Τα προβλήματα αυτά είναι πολλά και ποικίλα και οφείλονται είτε σε εξώγενείς παράγοντες , τους οποίους δεν μπορούμε να επηρεάσουμε , είτε σε πράξεις ή παραλείψεις , των φορέων που ασκούν την τουριστική μας πολιτική είτε στη στάση και συμπεριφορά της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης , της τοπικής αυτοδιοίκησης και όλων όσων δραστηριοποιούνται στον τουρισμό ως εκπρόσωποι φορέων του κλάδου ή ως επιχειρηματίες του τουρισμού.

Η αύξηση που παρουσιάζει ο εξωτερικός τουρισμός της Ρόδου φαίνεται να εφησυχάζει όλους , ενώ θα έπρεπε να συνοδεύεται και από πρόβληματισμό , που εκφράζει τις ανησυχίες του επιχειρηματικού κόσμου ο οποίος παραπονιέται ότι αυξάνονται οι αφίξεις αλλά υπόφέρουν οι επιχειρήσεις τους. Η άποψη ότι ήρθαν περισσότεροι ξένοι επισκέπτες γιατί δεν πήγαν στην Τουρκία ή την Ισπανία ή γιατί ο καιρός στην Αγγλία ήταν κακός τους θερινούς μήνες μπορεί να φαίνεται αληθινή και αποδεκτή στο ευρύ κοινό , η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική. Ήρθαν περισσότεροι ξένοι γιατί οι ξενοδόχοι πρόσφεραν χαμηλές τιμές .Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις δεν μπορούν να συνεχίσουν να στηρίζουν τον τουρισμό προσφέροντας τιμές που μόλις καλύπτουν το λειτουργικό τους κόστος.

Αν λοιπόν αυξηθούν οι τιμές των «πακέτων» , βρισκόμαστε στην κλασική περίπτωση να μην είμαστε ανταγωνιστικοί .Και αυτό σήμερα είναι το μεγάλο πρόβλημα : Πως ο τουρισμός μας κάτω από τις συνθήκες της διεθνούς αγοράς θα γίνει ανταγωνιστικός .

Εφόσον ο μηχανισμός των τιμών έχει εξαντλήσει τα περιθώριά του , τότε δεν έχουμε άλλες επιλογές , είτε να βελτιώσουμε το σημερινό τουριστικό μας προϊόν που είναι ο «μαζικός τουρισμός» ,

είτε να δημιουργήσουμε νέα «τουριστικά προϊόντα» περισσότερο ανθεκτικά στις τουριστικές συγκυρίες και ελκυστικά σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες , είτε να προσπαθήσουμε να πληροφορήσουμε και να πείσουμε το τουριστικό κοινό να πραγματοποιήσει τις διακοπές του στη Ρόδο .

Ο μαζικός τουρισμός θα συνεχίσει να είναι η κυρίαρχη μορφή του τουρισμού στο νησί , παρά τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει , κυρίως από τη μεγάλη συγκεντρωτικότητα που παρουσιάζει τους μήνες αιχμής , με αποτέλεσμα τη συνεχώς συρρικνούμενη τουριστική περίοδο. Η συρρίκνωση αυτή από 7 μήνες μειώθηκε στους 5 περίπου και είχε άσχημες συνέπειες στις ξενοδοχειακές κυρίως επιχειρήσεις , οι οποίες σήμερα δραστηριοποιούνται σε ποσοστό κάτω του 50% σε ετήσια βάση . Εδώ προβάλλει ένα άλλο πρόβλημα που η αντιμετώπισή του συνδέεται άμεσα με την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η ανάπτυξη τουρισμού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους στην Ελλάδα και γενικά στους Μεσογειακούς προορισμούς , που το συγκριτικό πλεονέκτημα είναι ο ήλιος και η θάλασσα , αποτελεί διακηρυγμένο βασικό στόχο , του οποίου όμως η πραγματοποίηση συναντά δυσκολίες , οι οποίες οφείλονται τόσο στις συνθήκες της τουριστικής αγοράς , όσο και στις συνθήκες που επικρατούν στους τουριστικούς προορισμούς .

Οι άνθρωποι στη συντριπτική τους πλειοψηφία προτιμούν να πραγματοποιούν τις διακοπές τους , τους θερινούς μήνες και να απόλαμβάνουν τον ήλιο και τη θάλασσα , και οι προορισμοί που τους υποδέχονται είναι οργανωμένοι κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των παραθεριστών . Συνεπώς εφόσον θέλουμε να αναπτύξουμε τουρισμό στους εκτός τουριστικής περιόδου μήνες , από τον Νοέμβριο μέχρι τον Μάρτιο , θα πρέπει να δούμε αν υπάρχουν πελάτες που μπορούν και θέλουν να κάνουν τις διακοπές τους το χειμώνα και ακόμα αν η Ρόδος διαθέτει τις απαραίτητες υποδομές και τους μηχανισμούς ώστε να τους φέρουμε και να τους προσφέρουμε τα μέσα και τις ευκαιρίες να περάσουν καλά στις διακοπές τους .

Οι πληροφορίες και οι έρευνες αγοράς δείχνουν ,ότι υπάρχουν κοινωνικές ομάδες και μεμονωμένα άτομα , που είναι διατεθειμένα να κάνουν διακοπές το χειμώνα εφόσον τους προσφερθεί ένα δελεαστικό

«πακέτο» και από άποψη τιμών και από άποψη παροχών , κυρίως ψυχαγωγικών , που θα υποκαταστήσουν τις καλοκαιρινές ιδιαίτερα δημοφιλείς δραστηριότητες της θάλασσας και της υπαίθρου .

Ένα τέτοιο δελεαστικό πακέτο δημιουργήθηκε στη Ρόδο , στα πλαίσια του πλοτικού προγράμματος για την ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού , με τη σύμπραξη των τοπικών παραγόντων, του επίσημου κρατικού φορέα (Ε.Ο.Τ.) και των οργανωτών ταξιδιών .Αυτό το πακέτο από τα μέχρι στιγμής στοιχεία , φαίνεται να βρίσκει ανταπόκριση στις αγορές της Ολλανδίας και του Ισραήλ, φέρνει την αισιοδοξία ότι το πείραμα αυτή τη φορά θα πετύχει και θα έχει συνέχεια και προοπτική. Η αισιοδοξία στηρίζεται όχι μόνο στις δελεαστικές παροχές του πακέτου των διακοπών αλλά και σε ορισμένους άλλους ιδιαίτερα ευνοϊκούς για τη Ρόδο παράγοντες , όπως οι καλές κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στο νησί το χειμώνα , η μεγάλη συγκεντρωτικότητα στην πόλη των μέσων φιλοξενίας, ψυχαγωγίας και πολιτισμού , με κυρίαρχη τη Μεσαιωνική Πόλη και προπάντων η θέληση των παραγόντων του τόπου ,των επιχειρηματιών του τουρισμού και του Δήμου Ροδίων , να στηρίξουν με σημαντικό κόστος την προσπάθεια , που πιστεύουν ότι έχει προοπτική για το μέλλον του τόπου.

Δύο ήταν οι κύριοι άξονες στους οποίους βασίστηκε η δημιουργία του χειμερινού τουριστικού προϊόντος :

Πρώτος άξονας ήταν η εξασφάλιση ότι η περιοχή στην οποία θα αναπτυσσόταν το χειμερινό τουριστικό προϊόν , θα ήταν ζωντανή από πλευράς λειτουργίας καταστημάτων , εστιατορίων , κέντρων αναψυχής κτλ έτσι ώστε ο επισκέπτης να αισθάνεται ότι βρίσκεται σε ένα ζωντανό προορισμό. Με δεδομένο ότι από πλευράς της πολιτείας δεν υπήρξαν κίνητρα προς αυτήν την κατεύθυνση , ο Οργανισμός Προώθησης Ροδιακού Τουρισμού, ο οποίος και ανέλαβε την υλοποίηση του προγράμματος , αποφάσισε ότι η μόνη περιοχή η οποία συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις να συμμετάσχει , είναι η ευρύτερη περιοχή του Δήμου της Ρόδου , που διαθέτει καταστήματα, εστιατόρια και κέντρα αναψυχής που λειτουργούν σε δωδεκάμηνη βάση για να καλύψουν τις ανάγκες και των μόνιμων κατοίκων.

Δεύτερος άξονας στον οποίο βασίστηκε το πρόγραμμα ανάπτυξης του χειμερινού τουριστικού προϊόντος , ήταν η ανάγκη να δημιουργηθούν δραστηριότητες αναψυχής οι οποίες θα κάλυπταν τον ελεύθερο χρόνο που αφήνει η έλλειψη της ενασχόλησης με τη θάλασσα.

Οι δραστηριότητες αυτές έπρεπε να ήταν πλούσιες σε θεματολογία και συχνές .

Έτσι σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Οργανισμό του Δήμου Ρόδου , δημιουργήθηκαν με συχνότητα 2 φορές την εβδομάδα 4 εργαστήρια μαθημάτων για παραδοσιακούς χορούς , ζωγραφική κεραμική και γλυπτική τα οποία προσφέρονται δωρεάν στους επισκέπτες του νησιού. Ταυτόχρονα με τη συνεργασία του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου δημιουργήθηκε μια παράσταση στο Εθνικό Θέατρο σε εβδομαδιαία βάση και με δωρεάν παρακολούθηση , με τίτλο «Η Ρόδος του χθές και του σήμερα» στην οποία παρουσιάζονται παραδοσιακοί χοροί , σύντομες ηθογραφικές παραστάσεις , και μουσικές βραδιές από Ρόδιους καλλιτέχνες.

Τέλος , σε συνεργασία με την Ανωτέρα Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων διοργανώθηκαν μαθήματα ροδίτικης κουζίνας τα οποία συνοδεύονται από δείπνο με παραδοσιακό μενού στο εστιατόριο της Σχολής.

Οι παραπάνω δραστηριότητες και παροχές που προσφέρονται , συμπεριλήφθηκαν σε ένα εγχειρίδιο ταξιδιωτικών πρακτόρων , δηλαδή ένα travel agents manual , 80 σελίδων , το οποίο διανεμήθηκε μέσω των γραφείων του Ε.Ο.Τ. του εξωτερικού σε διοργανωτές ταξιδιών και τουριστικά γραφεία . Στο εγχειρίδιο αυτό περιλαμβάνονται εκτενείς πληροφορίες για τον καιρό , τα μουσεία και τις εκθέσεις , τους αρχαιολογικούς χώρους , τα κάστρα , τη φύση , τις περιηγήσεις , τα σπορ , τις δυνατότητες αναψυχής , τις εκδηλώσεις , τα εστιατόρια , τις ευκαιρίες για ψώνια και φυσικά τα ξενοδοχεία που συμμετέχουν στο πιλοτικό πρόγραμμα με ενδεικτικές τιμές.

Μέχρι σήμερα έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον :

1/ Το Ισραήλ . Οι τρεις μεγαλύτεροι διοργανωτές ταξιδιών της χώρας ο Arkia , ο Aviation Links και ο Flying Carpet ναύλωσαν ένα αεροπλάνο των Μακεδονικών Αερογραμμών και εκτελούν πτήσεις charter δύο φορές την εβδομάδα.

2/ Η Ολλανδία . Καθοριστική υπήρξε η απόφαση της Transavia να ενώσει τη Ρόδο με το Άμστερνταμ με τακτικές πτήσεις . Με τη συνεργασία του Ε.Ο.Τ. Ολλανδίας πείσθηκαν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα δύο πρακτορεία ταξιδιών NUR και SUDTOYRS , ενώ άλλοι μικρότεροι συμμετέχουν με on request θέσεις στο αεροπλάνο.

3/Θετική ανταπόκριση υπήρξε και από την αγορά της Ιαπωνίας , όπου μετά τις παρουσιάσεις από την εκεί Διεύθυνση του Ε.Ο.Τ., επισκέφθηκε τη Ρόδο ομάδα εκπροσώπων διαφόρων ταξιδιωτικών πρακτόρων , ο Nirron Express μεγάλο ταξιδιωτικό πρακτορείο , δεσμεύτηκε για την αποστολή επισκεπτών μέσω Αθηνών.

Δυστυχώς η Αγγλική και Γερμανική αγορά παρόλο το ενδιαφέρον που έδειξαν αρχικά δεν ανταποκρίθηκαν , φοβούμενοι το ρίσκο.

Είναι προφανές ότι η προσοχή όλων πρέπει να εστιασθεί στις δύο μεγάλες Ευρωπαϊκές αγορές , την Βρετανική και τη Γερμανική οι οποίες μπορούν να προσελκύσουν την αναγκαία πελατεία που είναι απαραίτητη για την επιτυχία του προγράμματος . Ταυτόχρονα ενδιαφέρον αναμένεται να παρουσιάσει και η Ιταλική αγορά η οποία αποτελεί τον τρίτο στόχο μετά τις προαναφερθείσες . Τέλος η Ρόδος πρέπει να επιδιώξει να επανατοποθετηθεί ως τόπος 12-μηνου τουρισμού και στην Ελληνική αγορά με έμφαση των εορτών των Χριστουγέννων και Πάσχα , αλλά και στην αγορά των νεόνυμφων , του μαθητικού τουρισμού και άλλων ειδικών θεματικών μορφών τουρισμού.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ανάπτυξη χειμερινού τουρισμού ή η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου στη λιγότερο αισιόδοξη εκδοχή , εξαρτάται και σε μεγάλο βαθμό από τον κρατικό παράγοντα , τον Ε.Ο.Τ. και τον εθνικό μας αερομεταφορέα . Πρέπει να δημιουργήσουν τις αναγκαίες ειδικές τουριστικές υποδομές ,(που καθυστερούν αδικαιολόγητα και έχουν ιδιαίτερη σημασία στην ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού), να θεσπίσουν κίνητρα για τις επιχειρήσεις που λειτουργούν το χειμώνα και να προγραμματίσουν χειμερινά αεροπορικά δρομολόγια προς Ρόδο από το εξωτερικό.

ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο θεραπευτικός και ιαματικός τουρισμός θα μπορούσε να ακμάσει ξανά με κέντρο τις ιαματικές πηγές στην Καλλιθέα , οι οποίες κατά τη διάρκεια του 1930 ήταν ένα από τα καλύτερα κέντρα του είδους του σε πανευρωπαϊκό επίπεδο , που προσέλκυσε βασιλείς , πρίγκιπες και γενικότερα υψηλότατου επιπέδου τουρίστες από όλον τον κόσμο. Υπάρχουν ντοκουμέντα εκείνης της εποχής που αναφέρονται με τα καλύτερα λόγια στις ιαματικές δυνατότητες των πηγών της Καλλιθέας .

Δυστυχώς , μετά την περίοδο '60-'70 , οι εγκαταστάσεις εγκαταλείφθηκαν και δεν βελτιώνονται . Πριν περίπου δύο δεκαετίες παραχωρήθηκαν από τον Ε.Ο.Τ. στην κοινότητα Κοσκινού (τώρα Δήμος Καλλιθέας) με 20ετές συμβόλαιο εκμετάλλευσης , υπό την προϋπόθεση να βελτιωθούν οι εγκαταστάσεις ενώ παράλληλα θα λειτουργούν. Οι εγκαταστάσεις πράγματι βελτιώθηκαν αλλά δεν έχουν ακόμα τεθεί σε λειτουργία.

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η δημιουργία αθλητικών προγραμμάτων θα μπορούσε να συμβάλλει σημαντικά στην προαγωγή του αθλητικού τουρισμού σε συνδυασμό με :

1. την οργάνωση του «Γκολφ Αφάντου», συνολικής επιφάνειας 1.830 στρεμμάτων, με ήδη υπάρχουσες ημιτελείς κτιριακές εγκαταστάσεις ξενοδοχειακής μονάδας , γήπεδο γκολφ 18 οπών (το οποίο λειτουργεί σε ετήσια βάση και χρειάζεται επέκταση τουλάχιστον 9 οπών)

2. τη δημιουργία γηπέδων ποδοσφαίρου με σκοπό την προσέλκυση ομάδων από τη Βόρεια Ευρώπη στα πλαίσια της προετοιμασίας τους. Είναι ενδεικτικό ότι ο δήμος της Αγίας Νάπας στην Κύπρο κατασκεύασε 16 γήπεδα ποδοσφαίρου και κατάφερε να προσελκύσει σε διάστημα ενός έτους 250 ποδοσφαιρικές ομάδες και τις αποστολές τους για προετοιμασία

3.τη δημιουργία τουλάχιστον ενός πλήρους και σύγχρονου με τις τρέχουσες τάσεις αθλητικού κέντρου έτσι ώστε οι επισκέπτες να έχουν τη δυνατότητα άθλησης αλλά και σαν κέντρο να αποτελέσει πόλο έλξης για προετοιμασία αθλητών.

4.την ανακαίνιση του κολυμβητηρίου ολυμπιακών διαστάσεων, στην περιοχή Αφάντου, που θα προσφέρεται για προπόνηση στις πολλές ομάδες που και σήμερα εκδηλώνουν ενδιαφέρον για τέτοια παροχή.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο μαθητικός τουρισμός μπορεί να παίξει σημαντικότερο ρόλο στην τόνωση του τουριστικού ρεύματος στη Ρόδο , δεδομένου ότι υπάρχουν πολύ σημαντικά πολιτιστικά και ιστορικά στοιχεία. Η Ρόδος έρχεται πρώτη στην προτίμηση , των μαθητών στην Ελλάδα, για τις σχολικές εκδρομές τους

Κάτι επίσης το οποίο θα φέρει θετικά αποτελέσματα , και μάλιστα ενόψει της προεδρίας της Ελλάδας στην Ενωμένη Ευρώπη ,είναι η

προώθηση της υλοποίησης ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα έχουν στόχο να γνωρίσουν οι Ευρωπαίοι μαθητές την «ελληνική – ευρωπαϊκή κληρονομιά»

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στη Ρόδο έχουν γίνει μερικά από τα σπουδαιότερα συνέδρια : η συνάντηση των Ηνωμένων Εθνών το 1949 για την ίδρυση του Ισραηλινού κράτους ,το Πανορθόδοξο Συνέδριο το 1962, το συνέδριο του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Εκκλησιών ,που πραγματοποίησε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα το Δεκέμβριο του 1988 , η συνάντηση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης , το συνέδριο του Ευρωπαϊκού Συντηρητικού Κόμματος καθώς και άλλα πολλά .

Η Ρόδος διαθέτει τρία συνεδριακά κέντρα : 1.στο Κάστρο του Μεγάλου Μαγίστρου ,στην Παλιά Πόλη με 1 αίθουσα χωρητικότητας 100 ατόμων 2. το Ενικό Θέατρο Ρόδου με 1 αίθουσα και χωρητικότητα 100-800 ατόμων 3. το Ροδίτι με 1 αίθουσα και χωρητικότητα 50-500 ατόμων.

Πολλά ξενοδοχεία στη Ρόδο διαθέτουν αίθουσες συνεδριάσεων, από αυτά 10 ανήκουν στην κατηγορία LUX και 14 στην Α΄ κατηγορία . Από τα πιο σημαντικά θεωρούνται : το HILTON RHODES RESORT με 20 αίθουσες χωρητικότητας 14-1600 ατόμων , το OLYMPIC PALACE με 3 αίθουσες 30-1600 ατόμων, το RODOS PALACE με 20 αίθουσες 10-4000 ατόμων, το SOFITEL CAPSIS διαθέτει το μεγαλύτερο συνεδριακό και εκθεσιακό κέντρο της Ελλάδας , το «Marika Capsis 2000»,με 100 συνεδριακές αίθουσες διαφόρων χωρητικότητων και συνολική συνεδριακή χωρητικότητα που φτάνει τα 8.000 άτομα, εκθεσιακό κέντρο 3.990 τ.μ. και επιπλέον εκθεσιακό χώρο 2.000 τ.μ. Η μεγαλύτερη συνεδριακή του αίθουσα έχει χωρητικότητα 3.400 ατόμων και είναι μια από τις ελάχιστες αίθουσες με φυσικό φωτισμό στη Μεσόγειο με τέτοια χωρητικότητα.

Επίσης στη Ρόδο υπάρχουν τουριστικά γραφεία που ειδικεύονται στο συνεδριακό τουρισμό και είναι τα ακόλουθα : Golden Sun Holidays , Ialysos Travel , Rhodos Tours , Triton Holidays , Visa Travel .

Έτσι, στον τομέα του συνεδριακού τουρισμού , ενώ υπάρχουν σήμερα αρκετές συνεδριακές αίθουσες σε μεγάλα ξενοδοχεία και εξειδικευμένα πρακτορεία ,η έλλειψη οργανωμένης προώθησης που να

Βασίζεται σε σύγχρονες μελέτες μάρκετινγκ δεν επιτρέπει πλήρη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που υπάρχουν. Τα αποτελέσματα θα μπορούσαν να ήταν καλύτερα σε αυτόν τον τομέα , αν μπορούσε να προωθηθεί μία συνεργασία με άλλες περιοχές όπως η Μαγιόρκα, η Μάλτα, ακόμα και το Βερολίνο ανταλλάσσοντας συνέδρια.

ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Ρόδος έχει συνδέσει την ιστορία της με το υγρό στοιχείο αιώνες πριν. Η σύγχρονη , όμως εποχή επιβάλλει την αναθέρμανση της σχέσης των Ροδίων με τη θάλασσα , προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη ανάπτυξη στο νησί μέσω του τουρισμού.

Στη Ρόδο υπάρχει μαρίνα 115 θέσεων και βάθους 3 μέτρων , ενώ αναμένεται η διεύρυνση των δυνατοτήτων ελλιμενισμού θαλαμηγών σκαφών στο νησί. Ακόμα έχει δρομολογηθεί η κατασκευή κέντρου επισκευής και διαχείμασης σκαφών.

Για την προώθηση του θαλάσσιου τουρισμού στη Ρόδο συνηγορούν οι εξής παράγοντες :

- ~ Η γεωγραφική θέση του νησιού .
- ~ Η γενικότερη ανάπτυξη και οι ήδη υπάρχουσες υποδομές , παροχές και διευκολύνσεις .
- ~ Οι κλιματολογικές συνθήκες (έλλειψη βροχοπτώσεων κατά την άνοιξη , το καλοκαίρι).
- ~ Οι πνέοντες άνεμοι μικρής σχετικά έντασης κατά την τουριστική περίοδο , με παντελή έλλειψη τυφώνων.
- ~ Τα θαλάσσια ρεύματα που κυκλοφορούν αδιάκοπα περιμετρικά των ακτών του νησιού και συντηρούν συνθήκες αυτοκαθαρισμού.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Οι άνθρωποι της «αποκαλούμενης» τρίτης ηλικίας σήμερα ταξιδεύουν περισσότερο παρά ποτέ , αποτελώντας μάλιστα ένα «εξαιρετικό πελάτη» για την τουριστική βιομηχανία . Και θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι αυτοί οι άνθρωποι ταξιδεύουν όχι μόνο την καλοκαιρινή περίοδο , αλλά και το χειμώνα, αφού η διαβίωσή τους σε θερμές χώρες , όπως η Ελλάδα , είναι πολύ καλύτερη από ότι στις βόρειες χώρες , με τις

εξαιρετικά χαμηλές θερμοκρασίες .Μετά από έρευνα του United Nations Population Division , World Population Prospects, διαπιστώνουμε ότι στις χώρες του ΟΟΣΑ ο πληθυσμός ηλικίας 65+ αναμένεται να αυξηθεί κατά 16,75% το 2010 ,ενώ ο πληθυσμός ηλικίας 15-64 θα αυξηθεί μόνο κατά 5,31%. Είναι προφανές , λοιπόν , ότι η αγορά της τρίτης ηλικίας θα γίνεται ολοένα και μεγαλύτερη .

Η Ρόδος διαθέτει εύκρατο κλίμα , με μεγάλη ηλιοφάνεια , ωραία τοπία και σύγχρονες ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις , και αν μορφοποιήσει τα τουριστικά προϊόντα και υπηρεσίες , θα μπορέσει να προσελκύσει και την αγορά αυτή.

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ

Σοβαρό πλήγμα στην τουριστική βιομηχανία και στον τομέα των ταξιδιών επέφεραν οι τρομοκρατικές επιθέσεις της 11^{ης} Σεπτεμβρίου στις Η.Π.Α. , και ενώ από το πρώτο τετράμηνο του 2002 υπήρχαν ενδείξεις αποκατάστασης , υπήρξε συνέχεια των τρομοκρατικών επιθέσεων σε άλλες χώρες με μεγάλη τουριστική κίνηση.

Έτσι η αβεβαιότητα παραμένει και θα επηρεάσει τις μεγάλες αγορές της Γερμανίας και της Αγγλίας , όπου παραδοσιακά οι ενδιαφερόμενοι κλείνουν τις διακοπές τους από τις αρχές του έτους.

Στη Γερμανία οι οικονομικές δυσκολίες που βιώθηκαν τα τελευταία χρόνια χτύπησαν κύρια την αγορά των ταξιδιών .Από τους κερδισμένους τον περασμένο χρόνο 2001, όσον αφορά στις αφίξεις από τη Γερμανία ήταν η Τουρκία και η Αίγυπτος .

Η Αγγλία είναι η δεύτερη μεγαλύτερη αγορά σε ταξίδια εξωτερικού μετά από τη Γερμανία . Αποτελεί μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες ευρωπαϊκές αγορές ταξιδιών από τη δεκαετία του 1990. Πρόκειται για μια αγορά ιδιαίτερα ανταγωνιστική όσον αφορά στις τιμές αλλά και στην ποιότητα , καθώς οι Βρετανοί ταξιδιώτες απαιτούν συνεχώς βελτιώσεις .

Σημειώνεται ότι το 35% των καταναλωτών στην Αγγλία μέχρι το μήνα Μάιο έχουν ήδη αγοράσει τα εισιτήρια για τις καλοκαιρινές διακοπές τους .

Σύμφωνα με την IPK International(Εταιρεία Παρακολούθησης Ταξιδιών Παγκοσμίως) ,την ETC(Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ταξιδιών) και τον WTO (Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού) οι τάσεις του τουρισμού για τα επόμενα χρόνια είναι:

- Αυξανόμενο ενδιαφέρον για την ασφάλεια
- Νέα δεδομένα για τα τοπικά ταξίδια
- Αλλαγή των αερομεταφορών σε επίγειες
- Αυξανόμενα ταξίδια κοντινών αποστάσεων και μικρής χρονικής διάρκειας ,αλλά όχι σε μεγάλες πόλεις
- Αυξανόμενη ζήτηση για αυθεντικές εμπειρίες και περισσότερη επαφή με τη φύση

Στη Ρόδο ο τουρισμός δεν ξεπέρασε το φράγμα του 1.500.000 τουριστών και των 10.500.000 διανυκτερεύσεων . Η εξήγηση που δίνεται από τους μελετητές του φαινομένου είναι ότι αυτό οφείλεται σε μια σειρά

παράγοντες που επηρέασαν τις εξελίξεις του τουρισμού της Ρόδου , από τους οποίους οι κυριότεροι είναι:

- Η υπερπροσφορά ξενοδοχειακών καταλυμάτων , σε αριθμό που ξεπερνά τη ζήτηση.
- Το ίδιο το τουριστικό προϊόν , που φαίνεται να μην ανταποκρίνεται πια στις απαιτήσεις του σύγχρονου τουρίστα και συνεπώς χρειάζεται αναβάθμιση και διαφοροποίηση με νέα τουριστικά προϊόντα
- Οι τιμές του τουριστικού προϊόντος , οι οποίες λόγω του συνεχώς αυξανόμενου κόστους εκμετάλλευσης , δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα επίπεδα ανταγωνισμού , ενώ ταυτόχρονα δέχονται πύσεις από τους οργανωτές ταξιδιών.
- Οι οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στις παραδοσιακές αγορές της Ρόδου και κατά καιρό επηρεάζουν τη ζήτηση
- Η δημοσιονομική και κυρίως η νομισματική πολιτική που ακολουθήθηκε τα τελευταία χρόνια , η οποία επηρέασε ιδιαίτερα τον τουρισμό , ως κατεξοχήν “εξαγωγική” δραστηριότητα
- Η περιορισμένη και μη συστηματική διαφήμιση και προβολή του τουρισμού τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Η Ρόδος έχει αναμφισβήτητα τις δυνατότητες να εξακολουθεί να είναι ο δημοφιλής προορισμός των Ευρωπαίων . Για να διατηρήσει όμως την ανταγωνιστικότητά της, θα πρέπει να καταλείψει καλύτερα στο χρόνο την τουριστική της κίνηση, να αναπτύξει τουρισμό εκτός αιχμής και να προωθήσει τις νέες μορφές τουρισμού. Για να πραγματοποιηθούν αυτά χρειάζεται μια γενική κινητοποίηση όλων των παραγόντων που εμπλέκονται στα τουριστικά πράγματα.

ΠΗΓΕΣ

ΕΝΩΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ ΡΟΔΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ Ε.Ο.Τ. ΡΟΔΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΡΟΔΟΥ

